

Handläggare
Hans Ivarsson
Sektorn för ekonomi och uppföljning

Diarienummer

Budgetuppföljning 3, per den 30 september (BUP 3) 2015

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Per den 30 september 2015 presenteras budgetuppföljningsprognos (BUP 3). Prognosen för helåret visar ett resultat på **+ 41,6 mnkr**, vilket är strax över kommunens finansiella mål om + 40 mnkr och ca 7 mnkr högre än resultatet i föregående prognos.

Bedömning

Helårsprognosens resultat på sista raden uppgår till **+ 41,6 mnkr**. Kommunen kommer därmed att klara det lagstadgade balanskravet med god marginal, troligt är också att kommunen klarar det finansiella målet, + 40 mnkr. Emellertid kan noteras att resultatet förstärks av reavinster av fastighetsförsäljning om 7,7 mnkr.

Som helhet är den ekonomiska utvecklingen relativt stabil, dock visar prognosen några enskilda ganska kraftiga budgetöverskridanden. Nämndernas prognoser visar underskott jämfört med budget, - 26,7 mnkr. Största underskotten prognostiserar vård- och omsorgsnämnden, - 34,1 mnkr, och socialnämnden, - 16,0 mnkr. Man ska vara medveten om att organisationen är relativt ny i dess nuvarande form. Likväl är det ytterst angeläget att nämnder som prognostiserar underskott ägnar kraft åt att komma till rätta med överskridanden, allra helst med siktet att nå bättre balans inför det kommande verksamhetsåret, 2016. Notabelt är att kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden samt bygg- miljö och hälsoskyddsnämnden visar betydande överskott.

Prognoserna för skatteintäkter/utjämning/statsbidrag har varit ganska stabila under året, senaste prognosen ligger nära budget. Under 2015 återbetalas till kommunen 2004 års AFA-premier, 11,9 mnkr, samtidigt belastas BUP 3 med 10,6 mnkr avseende strukturåtgärder, som indirekt finansieras med AFA-premier som återbetalades till kommunen år 2013.

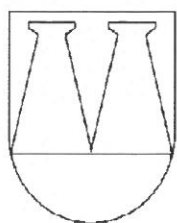
Kommunen har investerat för 196,7 mnkr t o m september. Bland större investeringsobjekt finns VA-utbyggnad, ombyggnad Farstavikens skola/Kvarnbergsskolan samt utbyggnad GC-vägar. Finansnettot utvecklas bättre än förväntat, + 6 mnkr jämfört med budget, beroende på sjunkande räntenivåer.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Budgetuppföljning 3 2015, per den 30 september	Bilaggs

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Hans Ivarsson
Sektorschef ekonomi och uppföljning

VÄRMDÖ KOMMUN

Budgetuppföljnings- rapport 3 2015

2015-01-01—2015-09-30

Utgångspunkter

BUP 3 är en helårsprognos för 2015, baserad på erfarenheter och redovisning t o m september. Den utgår från ett kommunövergripande perspektiv, vilket innebär att nämndens rapporter endast återfinns som sammanfattning i detta dokument.

Årsbudgeten för 2015 fastställdes av kommunfullmäktige i november 2014. Fullmäktige reviderade under våren 2015 budgeten på ett antal punkter, bl a avseende den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen, nya volymbedomningar och justerade skatteintäktsprognoser. BUP 3 prognosticerar ett positivt resultat om **+41,6 mnkr** avseende den skattefinansierade verksamheten medan den avgiftsfinansierade verksamheten (VA och renhållning) räknar med ett negativt resultat, **- 8,7 mnkr**, dock bättre än budget.

Förvaltningsberättelse

Finansiell analys

Prognos för helåret **+41,6 mnkr**

Kommunens prognostiserade resultat avseende helåret 2015 för den skattefinansierade verksamheten uppgår till **+41,6 mnkr**. Det är drygt 7 mnkr högre än BUP 2 och väsentligt bättre än den reviderade budgeten på +24,6 mnkr, resultatet ligger strax över kommunfullmäktiges mål på +40 mnkr. Resultatet är nettoeffekten av flera över- och underskott, exempelvis prognosticerar nämnderna underskott om -26,7 mnkr mot budget medan centrala poster prognosticerar överskott på 39,7 mnkr. Reavinster om 7,7 mnkr påverkar resultatet positivt.

Investeringar

Kommunens totala investeringar uppgår till 196,7 mnkr. Av budgetmedel återstår 743,6 mnkr.

Prognos resultaträkning 2015 (tkr)

	Prognos 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015
Nämndernas nettokostnader	-1 977 859	-1 951 149	-26 710
Centrala åtaganden	23 794	-15 881	39 675
Skatteintäkter	1 860 506	1 865 384	-4 878
Bidrag/avgifter utjämningsystem	167 678	164 740	2 938
Finansiella poster	-32 500	-38 500	6 000
Årets resultat	41 619	24 594	17 025

Vatten och avlopp (VA) samt renhållningen (RH) redovisas utanför kommunens resultat. Prognosen för VA på helårsbasis är ett positivt resultat om 2,2 mnkr, vilket är 7,5 mnkr bättre

än budgeterat. RH prognostiserar ett negativt resultat på årsbasis om -10,9 mnkr, -3,8 mnkr sämre än budgeterat resultat.

Nämnderna prognosticerar sammantaget ett underskott på -26,7 mnkr. Detta är en sammanräknad bild av flera under- och överskott. De stora underskotten i prognosen finns inom vård- och omsorgsnämnden med -34,0 mnkr och socialnämnden med -16,0 mnkr. Kommunstyrelsen prognosticerar överskott med 13,6 mnkr och kultur- och fritidsnämnden med 9,3 mnkr. Övriga nämnder visar mindre över- och underskott eller budget i balans.

Koncernen, d v s kommunen och bolagen tillsammans, förväntas visa ett prognosticerat resultat på +55,8 mnkr, d v s +14,1 mnkr bättre än kommunen (exklusive försäljning av aktier i VärmdöBostäder AB).

Skatteprognosen, statsbidrag – något sämre än i våras

Sedan fullmäktiges budgetbeslut i höstas har Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) uppdaterat skatteprognosen flera gånger. Läget är relativt stabilt, förändringarna från prognos till prognos är små. Den senaste prognosen, från början av oktober, innebär dock för Värmdö 4,8 mnkr i lägre intäkter än den aprilprognos som den reviderade budgeten baseras på. Detta uppvägs delvis av att kommunen tillförs 2,9 mnkr i kompensation för höjd arbetsgivaravgift för unga. Skatteintäkter, bidrag och utjämning visar därmed sammantaget en prognos på **-1,9 mnkr**.

Återbetalning från AFA försäkring

Styrelsen i AFA Försäkring har beslutat återbetala 2004 års premier till kommuner m fl. För Värmdö kommun handlar det om 11,9 mnkr, återbetalningen sker i slutet av år 2015. Notera samtidigt att under 2015 förväntas fullföljas de strukturåtgärder (förutom 5 mnkr) som finansieras med AFA-medel, återbetalade år 2013 till kommunen. Detta belastar år 2015 med 10,6 mnkr.

Balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att kommunens resultat ska vara minst ett nollresultat. BUP 3 visar att Värmdö kommun beräknas klara balanskravet 2015 med god marginal.

Finansiellt mål

Att klara balanskravet är inte tillräckligt, det är också mycket viktigt att uppnå Värmdö kommuns finansiella mål på +40 mnkr. Kommunfullmäktige har ställt högre krav än vad lagen kräver för att finansiera kommunens höga investeringsnivå och för att ekonomin ska tåla oförutsedda händelser. Prognosen visar att det är troligt att det finansiella målet kommer att uppnås.

Omvärldsanalys

Samhällsekonomin – mot konjunkturrell balans

SKL:s bedömning är att den svenska ekonomin är på väg upp ur lågkonjunkturen och når konjunkturrell balans 2016. Det innebär att sysselsättningen och därmed skatteunderlaget i år och nästa år växer förhållandevis kraftigt. Samtidigt ställer den omfattande invandringen och den snabba befolkningsutvecklingen stora krav på kommuners verksamhet. I år och nästa år ser detta ut att kunna klaras utan större skattehöjningar eller tillskott från statens sida, men under de därpå följande åren 2017–2019 blir uppgiften betydligt svårare, delvis till följd av att skatteunderlaget då inte längre växer lika snabbt.

Ekonomi i kommunsektorn

Allt fler äldre, snabb befolkningstillväxt som en följd av flyktingkrisen samt ökade kostnader och investeringsbehov gör att kommunsektorns ekonomi är i ett svårt läge. Trots en god BNP-tillväxt på drygt tre procent samt god utveckling av sysselsättning och skatteunderlag i år och nästa år, bedömer SKL att resultaten i kommuner och landsting kommer att försämrats. Detta förklaras av ökade kostnader för verksamheterna och av befolkningsökningen. Sammantaget räknar SKL med att resultaten totalt i kommunsektorn mer än halverats jämfört med förra året. SKL räknar med att överskottet på nästan 14 miljarder för 2014 faller till 6,5 miljarder kronor för 2015.

Regeringens budgetproposition

I september presenterade regeringen sin budgetproposition som till stora delar berör kommunsektorn genom satsningar på riktade statsbidrag.

Från höstterminen 2016 avsätts 1,5 miljard för höjda lärarlöner och 3 miljarder årligen från 2017. 2 miljarder avsätts för äldreomsorgen årligen 2016 – 2018 och höjt tak för högkostnadsskyddet inom äldreomsorgen föreslås införas 1 juli 2016 och finansieras genom en minskning av det generella statsbidraget. Barndelen i riksnormen för ekonomiskt bistånd föreslås öka med 181 miljoner och fritidspengen i ekonomiskt bistånd avskaffas. Höjd schablonersättning för nyanlända föreslås samtidigt som den prestationsbaserade ersättningen avskaffas och höjd ersättning för asylsökande barns skolgång med 50 procent. Socialtjänsten får ett riktat statsbidrag om 250 miljoner årligen för förstärkning i barnnärenden. För fritidshemmen införs ett riktat statsbidrag om 250 miljoner 2016 och 500 miljoner 2017–2019. Rätt till Komvux införs och ett riktat statsbidrag införs från 2017 om 537 miljoner.

Regeringen verkställer från år 2016 ett tidigare aviserat sparbeting på gymnasieskolan och 470 miljoner dras från det generella statsbidraget. SKL:s styrelse har uttryckt oro för den planerade neddragningen och har påvisat att inga av de antaganden som legat till grund för beräkningarna hitintills kunnat infrias. Det generella statsbidraget minskar med 850 miljoner kopplat till förändringar i utjämnningssystemet.

Inför år 2016 utökas de riktade statsbidragen kraftigt. Emellertid innebär riktade tillfälliga bidrag att kommuner tvingas lägga resurser på de områden som staten definierat som viktiga, ofta på bekostnad av långsiktigt angelägnare utvecklingsbehov i den egna kommunen. Det skapar en kortsiktighet i inriktning och styrning som äventyrar en långsiktigt god utveckling anpassad till lokala förutsättningar och behov. Det skapar också oklara ansvarsförhållanden avseende det långsiktiga utvecklingsansvaret för verksamheterna. Satsningarna medför

dessutom ofta tids- och kostnadskrävande administration. SKL förordar att medel tillskjuts i det generella statsbidraget framför ytterligare medel som riktas mot verksamheterna.

Sedan tidigare finns en viss nedsättning för nybyggda bostäder av den kommunala fastighetsavgiften. Detta utvidgas nu genom att fastighetsavgiften sätts ned helt även år 6–15 efter värdeåret. Därmed minskar kommunernas inkomster från fastighetsavgiften stegvis från 2018 till 2027.

Befolkning

Värmdö kommun fortsätter att växa. Under 2015, till och med augusti, har folkmängden ökat med 380 personer till 40 921 invånare. Detta innebär dock en avsevärt lägre tillväxttakt, med en dryg fjärdedel, jämfört med 2014 då invånarantalet ökat med drygt 500 invånare under årets första åtta månader. Skillnaden mellan de båda åren beror framför allt på att Värmdö kommun under 2015 har haft ett lägre invandringsöverskott än 2014.

Befolkningsutvecklingen innebär att Värmdö kommun ligger under den tillväxttakt som anges i kommunens befolkningsprognos. Detta kan dock komma att förändras under årets resterande månader till följd av ett ökat antal färdigställda bostäder, framför allt i Porslinskvarteren, samt ökad invandringstakt.

Arbetsmarknad och näringsliv

För tredje gången har SKL genomfört en Öppen jämförelse inom området Företagsklimat. Värmdö kommuns helhetsindex ökar från 57 till 70. Det ger Värmdö placering 64, vilket kan jämföras med plats 181 vid förra mätningen. I rankingen för kommuner med invånarantal över 40 000 invånare hamnar Värmdö på en 11:e plats. Totalt har 193 kommuner deltagit.

Samhällsplanering och infrastruktur

Kommunen satsar allt mer på bostadsfrågor. Under tredje kvartalet har en uppgörelse om försäljning av 49 procent av aktierna i VärmdöBostäder AB träffats med Rikshem. Om inget oförutsett inträffar inleder parterna en gemensam förvaltning av bolaget den första december. Tillsammans har man målsättningen att bygga 500 hyresrätter på fem år. Rikshem har även möjlighet att köpa mark och bygga ytterligare 500 lägenheter i Värmdö.

I Porslinskvarteren genomförs flera stora byggprojekt som innebär att flera hundra lägenheter kommer att stå klara inom något år. Kommunen bygger vägar samt vatten och avlopp i området. För att komma vidare med planeringen i centrum bjuder kommunen in till parallella uppdrag i höst.

Värmdö kommun har anmält intresse för att delta i Sverigeförhandlingen. Om en östlig förbindelse byggs kan det bli tal om att planera för upp mot 10 000 bostäder på sikt i kommunen. Det innebär en tillväxt på cirka tre procent per år jämfört med nuvarande tillväxt på drygt en procent och planer för 4 000 fler lägenheter än de cirka 6 000 som beräknas byggas till år 2035.

Stat och landsting har sänt illavarslande signaler under perioden genom att meddela att Skurubron, Grisslingeran och Bussterminalen vid Slussen försenas tre till fyra år. Av ekonomiska skäl kommer vissa nedskärningar av busstrafiken att genomföras från 2016, trots att höjd trängselskatt för att styra om från bil till kollektivtrafik.

Allt fler statliga infrastrukturprojekt görs till kommunalekonomiska utmaningar genom krav på medfinansiering. Värmdö kommun är emot dessa krav så länge det inte är formellt möjligt för kommunen att i sin tur söka medfinansiering av byggbolag även utanför själva exploateringsområdena. Fördelningspolitiskt är det märkligt om kommunen med ett primärt ansvar för skola, vård och omsorg ska tvingas använda skattemedel för att medfinansiera statliga vägprojekt.

Budgetuppföljning och prognos

Budgetutfallsprognosen ska spegla kommunens och nämndernas förväntade resultat för räkenskapsåret i sin helhet. Prognosen grundar sig på faktiskt utfall, kända fakta och antaganden och bedömningar om verksamheternas ekonomiska utveckling under resten av året. Målsättningen är att ge en rättvisande och realistisk bild av kommunens ekonomi för helår och därmed ge underlag för väl grundade beslut.

Nämnderna (skattefinansierad verksamhet) prognosticerar ett underskott på helårsbasis jämfört med budget med -26,7 mnkr, i föregående rapport prognostiserade nämnderna underskott om -25,4 mnkr.

Detaljerna framgår av den fortsatta redovisningen.

Prognos nämndernas nettokostnader helår 2015 (tkr)

	Prognos 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015
KF m fl	-6 637	-6 637	0
ÖFMN	-2 392	-2 192	-200
KS	-153 899	-167 510	13 611
UTN	-1 062 319	-1 059 310	-3 009
KOFN	-103 434	-112 639	9 205
VON	-419 211	-385 161	-34 050
SCN	-172 886	-156 906	-15 980
BMHN	-3 776	-7 776	4 000
NÄN	-33 171	-31 690	-1 482
TEN (skattefin.)	-20 134	-21 328	1 194
Summa nämnder	-1 977 859	-1 951 149	-26 710

Kommunfullmäktige m fl

Kommunfullmäktige utövar kommunens beslutanderätt i ärenden av principiell karaktär eller av större vikt för kommunen. Kommunfullmäktige anger mål och riktlinjer för verksamheten, beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Prognostiserad avvikelse helår 2015	0 tkr
<i>varav:</i>	
• Kommunfullmäktige	132
• Valnämnd	-32
• Partistöd	0
• Politisk sekreterare	-100
• Revision	0

Kommunfullmäktiges sammanlagda årsprognos beräknas visa ett resultat i nivå med budget.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden är en för kommunen lagstadgad obligatorisk verksamhet som i de flesta avseenden innebär myndighetsutövning. Överförmyndarnämnden är tillsynsmyndighet för respektive kommuns gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med verksamheten är att de som har ställföreträdare, exempelvis barn och sjuka, inte skall lida rättsförluster. Sedan 2011 har Vaxholms stad och Värmdö kommun gemensam överförmyndarnämnd.

Prognostiserad avvikelse helår 2015	-200 tkr
<i>varav:</i>	
• Politisk ledning	0
• Överförmyndaren	-200

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett underskott om -0,2 mnkr för 2015. Avvikelsen har sin förklaring i ökat antal boendeplatser för ensamkommande barn på boendet Fagerdala, en ökning från 6 platser till 18. Ökningen kan komma att medföra kraftiga kostnadsökningar för Värmdö kommun, som i dag har svårt att kräva tillbaka kostnaderna för dessa barn från deras respektive hemkommun.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunfullmäktiges beredande och verkställande organ. Kommunstyrelsen leder arbetet med och samordnar utformningen av övergripande mål och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten.

Prognostiserad avvikelse helår 2015	+13 611 tkr
<i>varav:</i>	
• Politisk ledning	0
• Politiska projekt	4 589
• SALS/SEU	5 373
• Fastigheter KS	4 500
• Storstockholms brandförsvarsförbund	0
• Plan, mark och exploatering	-851

Årsprognosen för kommunstyrelsen beräknas visa ett överskott om 13,6 mnkr, vilket främst beror på att en del av KS projektmedel inte kommer att förbrukas under 2015. KS prognos är 6,0 mnkr bättre än prognosen vid BUP 2. Förbättringen återfinns inom plan, mark och exploatering och beror på intäkter i samband med tidigare tecknade och avslutade exploateringsavtal med JM.

Den ekonomiska sammanställningen för politiska projekt knutna till kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott på 4,6 mnkr, beroende på ej förbrukade projektmedel avseende bl a genomförande av besökscentrum i Ekobacken. Ledning, administration och ekonomi

(SALS/SEU) prognosticerar ett överskott på grund av att en del projektmedel inte kommer att förbrukas under året. Årsprognosen för Fastigheter KS beräknas visa ett överskott om 4,5 mnkr, vilket beror främst på outnyttjad reserv för avställda lokaler.

Plan- och exploateringsenheten redovisar ett överskott som främst är föranlett av inkomna intäkter avseende tecknade och avslutade exploateringsavtal med JM. Prognos för året är ett budgetunderskott om -0,9 mnkr på grund av dels lägre planintäkter dels höga kostnader avseende marksaneringen av vissa delar i Brunn centrum.

Utbildningsnämnd

Nämnden är finansieringsnämnd och myndighetsnämnd samt ansvarar för kundval och utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och fritidshemsverksamhet i familjedaghem, förskoleklass, grundskola och grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Prognostiserad avvikelse helår 2015		-3 009 tkr
<i>varav:</i>		
• Finansiering förskola	6 481	
• Finansiering grundskola	51	
• Finansiering gymnasium	3 552	
• Verksamhet i egen regi	1 800	
• Öppen förskola	130	
• Förskola inkl pedagogisk omsorg	-5 805	
• Grundskola	-8 903	
• Grundsärskola	-20	
• Gymnasieskola	-1 694	
• Ledning och styrning	2 000	
• Kost/restaurang	-600	
• Politisk ledning UTN	0	

Prognosen för utbildningsnämnden för helåret visar ett underskott på -3,0 mnkr. Nämndens finansieringsdel, det vill säga utbetalning av peng och ersättningar till förskolor och skolor, visar sammanlagt ett prognostiserat överskott på 10,1 mnkr. Dessa avvikelser består av ett överskott på 6,5 mnkr för finansiering förskola och barnomsorg, ett överskott på 0,1 mnkr för finansiering grundskola och grundsärskola, samt ett överskott på 3,6 mnkr för finansiering gymnasieskola. Budgetavvikelserna i prognosen för nämndens finansieringsdel förklaras huvudsakligen av volymavvikelser, dvs utfallet för antal barn/elever avviker mot budgeterat antal. Det bör särskilt noteras att när det gäller antal elever i förberedelseklass har det skett en markant

ökning från 45 elever i budget till en prognos på 75 elever. Det innebär ett underskott om -2,3 mnkr.

Förskolans underskott på -5,8 mnkr består av resultatenheternas sammanlagda underskott samt ett mindre överskott för öppen förskola. Störst underskott visar Ängens förskola - 0,7 mnkr, Fågelviks förskola - 0,8 mnkr, Munkmora förskola - 0,9 mnkr samt Skärgårdsförskola - 0,9 mnkr. Enheterna fortsätter sitt arbete med att anpassa kostnaderna till befintligt barnantal.

Grundskolorna prognostiserar sammanlagt ett underskott om - 8,9 mnkr. Samtliga grundskolor utom Fågelviks skola prognostiserar ett underskott mot budget. Tre av skolorna visar större underskott, nämligen Hemmestaskolan - 1,2 mnkr, Brunns skola - 2,7 mnkr och Ösby skolan - 3,3 mnkr.

Inom gymnasieskolan prognostiserar Värmdö gymnasium ett överskott mot budget med 1,4 mnkr medan Gustavsbergs gymnasium prognostiserar ett underskott mot budget med - 3,0 mnkr.

Vård- och omsorgsnämnd

Vård och omsorgsnämnden ansvarar för området vård och omsorg, specifikt frågor som rör personer med funktionshinder och äldreomsorg. Nämnden är finansierings- och myndighetsnämnd och svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi.

Prognostiserad avvikelse helår 2015 -34 050 tkr	
<i>varav:</i>	
• Finansiering ordinärt boende	2 000
• Finansiering särskilt boende	-2 000
• Finansiering övrigt äldre	0
• Finansiering funktionshinder och beroende	-10 000
• Finansiering funktionshinder och beställningar	0
• Boende LSS	-2 000
• Personlig assistans	0
• Särskilt boende	-11 050
• Hemtjänst	-11 000
• Daglig verksamhet	0
• Ledning och styrning	0
• Politisk ledning	0

Årsprognosen för vård- och omsorgsnämnden visar ett underskott om ca -34,1 mnkr. Det innebär ett ökat underskott om -14,9 mnkr jämfört med BUP 2. Underskottet är fördelat på myndighet funktionshinder -10,0 mnkr som består av vårdboenden och daglig verksamhet samt särskilda boenden -11,1 mnkr, hemtjänsten -11,0 mnkr, restaurangerna på äldreboendena -1 mnkr samt gruppboendena -2,0 mnkr.

Nämnden redovisar ett underskott om 26,4 mnkr jämfört med budget per sista september. Underskottet på

myndighetssidan äldre om 4,7 mnkr beror på fler köpta platser särskilt boende än budgeterat, samt högre kostnader för bostadsanpassning. Underskottet på beställarsidan funktionshinder redovisar ett underskott om 9,4 mnkr som avser fler köpta barn- och vuxenplaceringar och daglig verksamhet. Utförarsidans underskott härrör sig till särskilda boenden 7,2 mnkr samt hemtjänsten 5,7 mnkr.

Socialnämnd

Socialnämnden är finansieringsnämnd och ansvarar för kundval samt svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd, familjerätt etc.

Prognostiserad avvikelse helår 2015 -15 980 tkr	
<i>varav:</i>	
• Politisk ledning	0
• Utvecklingsavdelning	0
• IFO myndighet	-15 980
• IFO stöd och service	0

Socialnämnden prognostiserar ett underskott om -16,0 mnkr för 2015. Det innebär ett ökat underskott om -3,8 mnkr jämfört med BUP 2. Underskottet finns inom IFO myndighet, resterande avdelningar prognostiserar ett nollresultat.

Avvikelsena inom IFO myndighet fördelar sig på barnenheten, ungdomsenheten,

vuxenenheten, samt arbete- och försörjningsenheten. Barnenheten och ungdomsenheten prognostiserar ett underskott om -5,1 mnkr, vilket är lägre än tidigare prognos i BUP 2. Avvikelsen består till största delen av det ökade antalet placeringar i HVB, där kostnaderna för externa stödboenden är fortsatt höga. För barnenheten har antalet omfattande utredningsuppdrag med placering på utredningshem drivit upp kostnaderna. För

ungdomsenheten har avvikelser sin orsak i ökat antal ungdomar med beroendeproblematik och psykisk ohälsa.

Vuxnenheten prognostiserar en avvikelse om -6,5 mnkr, vilket är lägre än tidigare prognos. Avvikelsen har sin orsak i ett högre antal placeringar i HVB än förväntat där kostnaderna för externa stödboenden är fortsatt höga.

Arbete- och försörjningsenheten prognostiserar en avvikelse om -4,4 mnkr, vilket är högre än BUP 2. Avvikelsen har sin orsak i uteblivna intäkter om -0,7 mnkr, kostnader för akutboenden om -2,1 mnkr, kostnader för bidrag om -0,9 mnkr, kostnader för sociala kontrakt om -0,5 mnkr och kostnader för tolkar om -0,2 mnkr.

Den förändring av beroendevården i Värmdö som beskrivs i beslutad åtgärdsplan måste successivt införas under en längre tid. Sektorn har bildat särskilda arbetsgrupper i samverkan med kommunens utförare för att genomföra de olika delarna i åtgärdsplanen. Särskilt har utvecklats boendegruppen som går igenom interna och externa placeringar för att så effektivt som möjligt använda befintliga boenden. Den ekonomiska uppföljningen har förbättrats under året och fortsätter utvecklas, vilket bland annat innebär en förbättrad uppföljning på individnivå.

Socialpsykiatrien planerar införandet av en träfflokal som förutom att förbättra kvalitén på insatserna för målgruppen kan betyda att kostnaderna för exempelvis boendestöd påverkas och därför skall insatserna boendestöd och sysselsättning särskilt följas.

HVB-placeringar för barn och unga följs upp per månad för att kunna göra vården så effektiv, kvalitativ och ekonomisk som möjligt.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden är finansieringsnämnd samt ansvarar för utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för drift av Värmdö bibliotek, Värmdö kulturskola, Gustavsbergs Porslinsmuseum, Gustavsbergs Konsthall, Ungkulturhuset Gurraberg och fritidsgårdar.

Prognostiserad avvikelse helår 2015	+9 205 tkr
<i>varav:</i>	
• Finansiering kulturverksamhet	5 100
• Finansiering fritidsverksamhet	3 600
• Kultur- och fritidsverksamhet egen regi	-395
• Kultur och fritid centralt inkl ledning och styrning	900
• Politisk ledning	0

Den ekonomiska prognosen för helåret visar ett överskott på 9,2 mnkr. Det utgörs främst av ett förväntat överskott på 3,8 mnkr för det nya kulturhuset i Gustavsbergs hamn. Idrotts- och fritidsanläggning ger ett överskott med 2,7 mnkr och beror på att projektering och byggnation av nya anläggningar har en långsammare takt än planerat. Detta resulterar i uteblivna kostnader för projektering, räntor och avskrivningar,

eller hyra, samt för drift och skötsel. Allmän fritidsverksamhet har ett överskott för föreningsstöd och särskilda satsningar på 0,9 mnkr. Det pågår en översyn av föreningsstödet i syfte att det bättre ska svara mot föreningarnas behov. Allmäncultur visar 0,6 mnkr i överskott för bland annat ateljéstöd och Gustavsbergsteatern. Finansiering av kulturskolan ger ett överskott med 0,7 mnkr då elevantalet varit lägre än förväntat. Kultur- och fritidsenheten

prognostiserar ett överskott på 0,9 mnkr till följd av tillfälliga personalvakanser. Nämndens verksamheter i egen regi prognostiserar ett underskott, för Värmdö kulturskola och Ungkulturhuset Gurraberg, på sammantaget -0,4 mnkr.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för att med utgångspunkt från fullmäktiges riktlinjer samt regler i plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen med tillhörande lagstöd inom verk-samhetsområdet pröva frågor om anmälningar/ansökningar till bygglov, enskilda avloppsanläggningar och strandskydd m.m.

Prognostiserad avvikelse helår 2015		+4 000 tkr
<i>varav:</i>		
• Politisk ledning		0
• Administration, bygg & miljö		300
• Byggheten		2 200
• Miljöheten		1 500

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beräknas i årsprognosen visa ett överskott om 4,0 mnkr. Dock är två byggsanktionsavgifter om totalt 1,7 mnkr är tvistiga och ligger för överprövning hos länsstyrelsen. Tvisterna skulle kunna utfalla så att årsprognosen påverkas till ett lägre överskott om 2,3 mnkr.

Nämnden redovisar i september en sammanlagd nettokostnad på 1,4 mnkr vilket ger ett budgetöverskott på 4,4 mnkr. Överskottet är föranlett av lägre personalkostnader och fler antal beslut som lett till högre intäkter samt byggsanktionsavgifter. Kostnaden för VA-rådgivning uppgår till 0,5 mnkr per september. Årskostnader beräknas uppgå till 1,0 mnkr vilket ger ett prognostiserat överskott på projektmedel om 0,3 mnkr.

Näringslivsnämnd

Näringslivsnämnden är finansieringsnämnd, myndighetsnämnd och ansvarar för kundval och utförande av verksamhet inom områdena SFI, integration, arbetsmarknad, näringsliv och vuxenutbildning.

Prognostiserad avvikelse helår 2015		-1 482 tkr
<i>varav:</i>		
• Politisk ledning		0
• Administration		0
• Näringsliv och besöksnäring		180
• Arbetsmarknads och integration		0
• Vuxenutbildning (beställare)		-1 010
• Komvux		-700
• Värmsam		50

Näringslivsnämnden prognostiserar ett underskott med -1,5 mnkr jämfört med budget. De viktigaste anledningarna är ökade kostnader för interkommunala köp för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt underskott inom Komvux Värmdö.

Antalet personer som studerade vid Komvux Värmdö under vårterminen är i nivå med förra

året. Förra året gick verksamheten med underskott och med den erfarenheten prognostiserar Komvux även i år underskott.

Nytt verksamhetssystem ger ökade kostnader både för själva implementeringen och för uppstart av nytt system och ny modell för vuxenutbildning.

Teknisk nämnd

Nämnden ansvarar för drift och nyanläggning beträffande renhållning, VA-verksamhet, väghållning, operativa trafik- och lokala kollektivtrafikfrågor, samt skötsel av skogs- och parkmark m m. Nämnden ansvarar också för de fastigheter som har kommunala anläggningar/verksamhetslokaler.

Skattefinansierad verksamhet

Prognostiserad avvikelse helår 2015	1 193 tkr
varav:	
• Politisk ledning	0
• Administration	0
• Samordning och kvalitet	-410
• Fastighet	-1 175
• Teknisk drift	2 779

budget.

De skattefinansierade verksamheterna inom tekniska nämnden prognostiserar ett överskott på helår med 1,2 mnkr. I huvudsak beror det på en felaktig budgetrevidering. Verksamheten har obudgerade engångskostnader om 1,5 mnkr för avtalsreglering av elkostnad. Detta indikerar ett nettoresultat för tekniska nämnden nära

Taxefinansierad verksamhet

Prognostiserad avvikelse helår 2015	3 688 tkr
varav:	
• Vatten och avlopp	7 524
• Renhållning	-3 837

lägre internränta än vid tillfället för budgetering.

Vatten- och avloppsverksamheten prognostiserar ett nettoresultat på 2,2 mnkr vilket är 7,5 mnkr bättre än budget. I huvudsak beror avvikelsen på lägre kapitalkostnad då utbyggnadstakten är lägre än budgeterat samt

Renhållnings- och slamverksamheten prognostiserar ett nettoresultat på -10,8 mnkr. Detta är 3,8 mnkr sämre än budget beroende på ökade insamlade volymer, högre kapitalkostnader samt faktiskt mätning av uppsamlat slam.

Centrala åtaganden och finansförvaltningen

I helhetsbilden ingår även kommungemensamt budgeterade poster och finansförvaltningen. Exempel på detta är skatteintäkter, intäkter och kostnader inom utjämningssystemet, statsbidrag inom maxtaxan, finansiella kostnader och intäkter, pensioner, samt driftbidrag till Gustavsbergbadet AB. Det finns även centrala reserver för volym- och konjunkturförändringar.

De flesta posterna under denna rubrik prognostiserar i BUP 3 inga större avvikelser jämfört med budget. Här beskrivs de poster som prognostiserar betydande avvikelser.

Prognostiserad avvikelse	+39,7 mnkr
<i>Varav betydande avvikelser:</i>	
• Pensionsskuldsförändring	-3,7
• Reavinster fastigheter	7,7
• Centrala Gustavsberg	-5,0
• Hamnfastighet	-4,3
• Internränta	8,8
• Finansnetto	6,0
• Centrala reserver	34,2
• Skatteintäkter, statsbidrag, utjämning	-1,9

Kommunen har under första halvåret sålt fyra fastigheter, bland annat i Hemmesta och Västra Mörtlös. Detta har gett **reavinster** om totalt 7,7 mnkr, vilket ger ett budgetöverskott (kommunen budgeterar inte fastighetsförsäljningar).

Den internränta (ränta på anläggningstillgångar) som kommunens verksamheter betalar till finansförvaltningen tenderar att överstiga budgeten, prognosen pekar på ett överskott för finansförvaltningen med ca 8,8 mnkr.

Kommunens externa **finansnetto** utvecklas betydligt bättre än budgeterat, prognosen pekar på ett överskott om 6,0 mnkr. Detta beror framförallt på lägre räntenivåer.

I budgeten finns **centralt reserverade utrymmen** för volym- och konjunkturförändringar. Prognosen för konjunkturen resten av året, främst i form av skatteintäktsutvecklingen, bedöms nu så pass tillförlitlig att konjunkturreserven, 13 mnkr, kan förmodas bli en del av kommunens överskott. Nämndernas bedömningar i BUP 3 rörande volymutvecklingen kan anses vara relativt säkra, därför beräknas även volymreserven ge överskott.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) presenterade i början av oktober 2015 en ny prognos avseende kommunernas **skatteintäkter**. Den visar för Värmdös del -4,8 mnkr i lägre intäkter än den reviderade budgeten, som bygger på en prognos från april. Samtidigt tillförs kommunen 2,9 mnkr i kompensation för höjda arbetsgivaravgifter för unga. Sammantaget visar därmed skatteintäkter, bidrag och utjämning en prognos på -1,9 mnkr.

Budgetutfallsprognoser koncernen

Kommunhuset i Värmdö AB, moderbolag i koncernen, bedriver inte någon egen verksamhet, utan har till syfte att samordna de verksamhetsdrivande bolagen i koncernen. Prognosen för helåret bedöms bli en vinst på ca 688 mnkr. Det höga resultatet är uteslutande

en konsekvens av beslutet att försälja 49 % av bolagets aktier i VärmdöBostäder AB. Poster hänförliga till affären är dels försäljningsvinsten som uppgår till 690 mnr (köpeskillingen 703 mnr minus det bokförda värdet på aktieposten 12,5 mnr), dels kostnader för konsultarvode i samband med försäljningsprocessen.

Gustavsbergbadet AB redovisar hittills i år ett budgetöverskott om 1,1 mnr inklusive driftbidrag. Prognosen för helåret är ett överskott om ca 1,0 mnr, vilket motsvarar redovisat resultat efter tredje kvartalet. Målet för 2015 är att öka intäkterna med knappt en miljon kronor jämfört med föregående års resultat. Hittills har intäkterna ökat något mer än förväntat. Antalet besök har ökat något, jämfört med förra årets första nio månader. Antalet besök beräknades för första gången minska i år, då nivån på entréavgifterna höjdes i februari, men så har inte skett. Trenden med något ökat besöksantal bedöms hålla i sig året ut.

VärmdöBostäder AB redovisar för perioden ett nettoresultat om ca 18,6 mnr. Arbetet med nya detaljplaner för att möjliggöra nybyggnation av hyresrätter i Munkmora och Brunn fortlöper. Beslutet att sälja 49 % av VärmdöBostäder är nu taget av kommunfullmäktige och har i rätt stor utsträckning påverkat periodens arbete och nu pågår förberedelserna inför tillträdesdagen den 1 december 2015. Prognosen för helår är 10,8 mnr.

Värmdö Hamnar AB redovisar ett resultat för perioden på 3,6 mnr och prognostiserar för helåret ett resultat om 3,7 mnr vilket innebär en budgetavvikelse på 0,2 mnr. Styrelsen har fattat beslut om fusion mellan moderbolaget Värmdö Hamnar AB och dotterbolaget Stavsnäs Vinterhamn AB genom absorption av dotterbolaget. Styrelsen bedömer att fusion medför minskade kostnader och effektivare administration. Fusionen beräknas vara klar inom räkenskapsåret 2015.

Gustavsbergs Porslinsmuseum AB är vilande sedan 1 januari 2015, bolaget redovisar ändå ett smärre positivt resultat, beroende på återbetalning av tidigare inbetalda pensionsmedel.

Investeringar

Till och med kvartal tre har kommunen totalt investerat för 196,7 mnr. Av budgeterade investeringsmedel om 940 mnr är 402 mnr att hänföra till årsbudgeten, resterande del är anslag som överförts från 2014 till 2015.

Verksamhet (tkr)	Utfall 150930	Budget 2015	Kvar av budget
KF	0	0	0
KS	73 196	345 375	272 179
UTN	4 487	0	-4 487
KOFN	1 113	15 953	14 840
VON	239	1 736	1 497
SCN	0	0	0
BMHN	0	0	0
NÄN	0	0	0
TEN, skattefin.	62 144	330 278	268 134
TEN, taxefin.	55 522	246 991	191 469
Totalt	196 701	940 333	743 632

Bland de största investeringarna till och med tredje kvartalet 2015 är:

- Utbyggnad av gång- och cykelvägar
- VA-utbyggnad i Stavnäs by
- VA-utbyggnad Torshällsvägen
- Ombyggnad Farstavikens skola/Kvarnbergsskolan
- Ombyggnad av omklädningsrum i Djurö sporthall

Tekniska nämnden fortsätter utbyggnaden av GC-vägar, vidare pågår ombyggnad av Farstavikens skola/Kvarnbergsskolan och omklädningsrum vid Djurö sporthall. Även VA-utbyggnaden fortsätter. Inom kommunstyrelsen investeringsbudget märks framförallt byggnation av gator och vägar i Porslins kvarteren.

Gustavsbergsprojektet

Projektet innebär att cirka 2700 nya bostäder kommer att byggas i Gustavsberg samt nya parker och andra offentliga platser. Projektet har delats upp i åtta olika områden. Porslins kvarteren, Centrum, Kvarnbergsterassen, Vattentornsberget, Strandvik, Mariagatan, Gustavsbergs hamn och Idrottsparken. Projektet har gått in i en genomförandefas genom antagandet av två av detaljplanerna; Porslins kvarteren och Mariagatan.

Projektets driftskostnader och intäkter påverkar kommunens resultat. På grund av de stora osäkerheter som råder kring tidsplaner budgeteras projektet separat. Kostnaderna i projektet är till största del investeringskostnader.

Driftskostnader

Budgeterat för driftkostnader under 2015 var 1,5 mnkr. Nettokostnader som prognostiseras för 2015 är totalt 6,5 mnkr, detta är lite lägre än prognosen för halvårsbokslutet på grund av ett överskott på 1,4 miljoner för bolagsköp i Porslins kvarteren. Driftkostnaderna består av administrativa kostnader för projektet som helhet (ca 1,0 mnkr), kommunikationskostnader (ca 0,5 mnkr) samt kostnader för sanering av markföroreningar avseende Mariagatan (ca 1,1 mnkr), Seglarbyn (ca 3,0 mnkr) och Porslins kvarteren (ca 2,3 mnkr). Saneringskostnaderna har tidigare redovisats som investeringskostnader men redovisas nu som driftkostnader, därav följer en kostnadsökning. Beslut har tagits om att genomföra parallella uppdrag för Gustavsbergsprojektet, denna kostnad kommer främst under 2016, kostnaderna under 2015 beräknas rymmas i budgeten för administrativa kostnader.

Investeringskostnader

Budgeten redovisar nettokostnader för exploatering och fastighetsköp. Försäljningsinkomsterna ska täcka investeringar i fastigheter.

I och med att detaljplanen för Porslins kvarteren vann laga kraft under 2013 förvärvar och säljer kommunen fastigheter inom området under året. Totalt beräknas kommunen förvärva fastigheter inom Porslins kvarteren för 65,9 mnkr under 2015, i nivå med budget. Kommunen kommer även att sälja två fastigheter under året för 43,2 mnkr. Det handlar om försäljning av den så kallade Seglarbyn i Gustavsbergs hamn samt ett bostadskvarter i Porslins kvarteren, vilket hade förväntats ske under 2014.

Utbyggnaden av de allmänna anläggningarna samt de gemensamma anläggningarna inom Porslins kvarteren har påbörjats med etapp 1 och etapp 2. De gemensamma anläggningarna

utgörs av ombyggnation av Gustavsbergsvägen och Idrottsvägen. De allmänna anläggningarna består av gator, park och övrig teknisk infrastruktur inom Porslinskvarteren. Kostnaderna för utbyggnad och detaljprojektering för de allmänna anläggningarna inom Porslinskvarteren förväntas uppgå till ca 17,0 mnkr under 2015, budgeterat är 10,0 mnkr för 2015. Ökningen består av en tidigareläggning av etapp 2 samt ökad entreprenadkostnad. Enligt exploateringsavtalen ska fastighetsägarna i området faktureras den faktiska kostnaden för anläggningarna när dessa är färdigställda. En intäkt på 9,0 mnkr beräknas under 2015.

Majoriteten av investeringarna i projektet är kostnader för gemensamma anläggningar inom hela programområdet. Till största del täcks kommunens utgifter för gemensamma anläggningar av intäkter enligt exploaterings- och markanvisningsavtal. Kostnaderna för utbyggnad och detaljprojektering för de gemensamma anläggningarna inom Porslinskvarteren förväntas uppgå till 16,0 mnkr, budgeterat är 28,2 mnkr för 2015. Kostnaden ligger lägre då utbyggnad och projektering för Strandvik och Gustavsbergs centrum inte kommer att ske under 2015. Den lägre kostnaden beror även på att entreprenaden i Porslinskvarteren ligger efter i tidplanen. Intäkten under året för gemensamma anläggningar inom Porslinskvarteren är 63,4 mnkr, budgeterat är 60,9 mnkr för 2015.

Nettot för investeringsbudgetens exploateringskostnader förväntas bli 4,8 mnkr för 2015, budgeterat är 6,8 miljoner för 2015. Notabelt är att saneringskostnader på 2,3 mnkr, som tidigare legat under denna rubrik, har flyttats till driftbudgeten.

Summan för investeringar totalt förväntas bli 86,7 mnkr, budgeterat är 100,6 mnkr. Allmänna anläggningar för Porslinskvarteren är inte inkluderade.